

Kursplan

Fakulteten för konst och humaniora

Institutionen för film och litteratur

1LI215 Litteraturvetenskap, den nyare litteraturen, 30 högskolepoäng
Comparative Literature, modern literature, 30 credits

Huvudområde

Litteraturvetenskap

Ämnesgrupp

Litteraturvetenskap

Nivå

Grundnivå

Fördjupning

G1F

Fastställande

Fastställd 2013-06-11

Senast reviderad 2019-03-26 av Fakulteten för konst och humaniora. Revidering av mål.
Kursplanen gäller från och med höstterminen 2019

Förkunskaper

Litteraturvetenskap 1-30 hp.

Mål

Efter avslutad kurs ska den studerande kunna:

- diskutera och analysera litterära texter,
- muntligt och skriftligt presentera, analysera och diskutera litterära problemställningar,
- redogöra för och kontextualisera relevanta delar av den moderna litteraturens historia.

Delkurs 1: Litteratur som kritik (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för delar av den moderna litteraturens historia (främst första halvan av 1900-talet),
- diskutera och analysera litteratur i relation till modernism, arbetarlitteratur, feminism och ekokritik.

Delkurs 2: Utomeuropeisk och postkolonial litteratur (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- diskutera och analysera litteratur utifrån globala och postkoloniala perspektiv,
- redogöra för centrala begrepp ur postkolonial teori,

- använda dessa i analysarbete för att belysa postkoloniala teman i litteraturen.

Delkurs 3: Intermedialitet (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- redogöra för den moderna och postmoderna litteraturens historia i samspel med andra medier,
- redogöra för centrala begrepp i intermedial teori,
- diskutera och analysera litteratur i relation till andra medier med hjälp av intermedial teori.

Delkurs 4: Litteraturvetenskaplig metod med uppsats (7,5 hp)

Efter avslutad delkurs ska den studerande kunna:

- formulera relevanta problemställningar och tillämpa ämnesrelaterad terminologi och metod.

Ett kompletterande mål för all utbildning inom det humanistiska området är förmågan att korrekt använda svenska språket i tal och skrift.

Innehåll

Delkurs 1: Litteratur som kritik (7,5 hp)

Delkursen behandlar svensk och allmän litteratur under främst första halvan av 1900-talet ur ett samhällsligt perspektiv och belyser texternas estetiska, genremässiga, idéhistoriska och sociala aspekter. Tyngdpunkten ligger huvudsakligen, men inte uteslutande, på västerlandets litteratur. Såväl de enskilda texternas specifika egenskaper som de litteraturvetenskapliga sammanhangen tas upp med fokus på modernism, arbetarlitteratur, feminism och ekokritik.

Delkurs 2: Utomeuropeisk och postkolonial litteratur (7,5 hp)

Delkursen har ett globalt perspektiv, vilket vill säga att vi studerar hur litteraturen behandlat och påverkats av frågor knutna till kolonialismen och globaliseringen. Delkursen ger en elementär överblick över litterära särdrag och former samt centrala teman och motiv i främst afrikansk, asiatisk, karibisk, latinamerikansk och indisk litteratur från 1900-talet och framåt. De litteraturhistoriska sammanhangen belyses kortfattat vilket innebär att kursen även berör ett smärre antal äldre kanoniserade texter.

Delkurs 3: Intermedialitet (7,5 hp)

Delkursen behandlar 1900-talets litteratur utifrån en intermedial synvinkel, vilket vill säga att litteraturen ses i samband med bland annat musik, bildkonst och film. I delkursen studeras också genrer som gränser till traditionell litteratur såsom musiklyrik, tecknade serier och internetlitteratur.

Delkurs 4: Litteraturvetenskaplig metod med uppsats (7,5 hp)

Delkursen ger en elementär överblick över litteraturvetenskaplig metod och teori samt träning i skriftlig, vetenskaplig framställning. I anslutning till uppsatsförfattandet uppövas främst förmågan att formulera frågeställningar, föra ett sammanhängande resonemang samt tillämpa vetenskaplig metodik, akribi och referenshantering.

Seminarier, gruppdiskussioner och handledning är obligatoriska moment.

Undervisningsformer

Undervisning ges i form av föreläsningar, gruppdiskussioner, seminarier och handledning. För seminarier, gruppdiskussioner och handledning gäller obligatorisk närvaro. När kursen ges som nätbaserad distanskurs används för distributionsformen lämpliga undervisningsformer.

Examination

Kursen bedöms med betygen Underkänd, Godkänd eller Väl godkänd.

För betyget Godkänd ska kursens mål vara uppnådda. Betygskriterier för betyget Väl godkänd meddelas skriftligen vid kursstart. För att erhålla slutbetyget Väl godkänd krävs att minst 22,5 högskolepoäng av delkurserna är Väl godkända. Delkurserna 1–3 examineras genom gruppdiskussioner, muntliga redovisningar och skriftliga tentamina. Delkurs 4 examineras genom muntliga och skriftliga uppgifter, författande och försvar av uppsats samt opposition på annans uppsats. I examinationen ingår att studenten går på ett litterärt evenemang och redovisar besöket med en skriftlig recension.

Studerande som ej godkänts vid ordinarie examination ges möjlighet till omexamination i enlighet med universitetets lokala regler.

Kursvärdering

Under kursens genomförande eller i nära anslutning till kursen genomförs en kursvärdering. Resultat och analys av kursvärderingen ska återkopplas till de studenter som genomfört kursen och de studenter som deltar vid nästa kurstillfälle. Kursvärderingen genomförs anonymt. Kursvärderingen arkiveras enligt institutionens bestämmelser.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Delkurs 1: Litteratur som kritik (7,5 högskolepoäng)

Antologier

Håkanson, Björn (red.). 1996 och senare. *Levande svensk poesi*, (LSP). Stockholm: Natur & Kultur.

www.gutenberg.org (för texter på originalspråk)

Facklitteratur

Bradbury, Malcolm och James McFarlane (red.). 1991. *Modernism. A Guide to European Literature 1890-1930*. Penguin s. 59-93. (34 s.) ISBN 0-14-013832-3

Braidotti, Rosi. 2013. "Introduction", *The posthuman*, Cambridge: Polity, ISBN 9780745641577, s 1-13 (13 s.)

Brater, Enoch. 2011. "Things to ponder while waiting for Godot", *Ten ways of thinking about Samuel Becket*. The Falsetto of Reason. s. 4-23 (19 s) ISBN: 9781408137222

Clark, Timothy. 2015. "Introduction", *Ecocriticism on the Edge: The Anthropocene as a threshold concept*, London: Bloomsbury, ISBN 9781472505736, s 1-28 (28 s.)

Danius, Sara. 2009. "Joyce's Scissors: Modernism and the Dissolution of the Event" i *New Literary History* 39 (s. 989-1016, e-resurs, universitetsbiblioteket).

Englund, Peter. 2001. "The Bedazzled Gaze: On Perspective and Paradoxes in Witness Literature". I *Proceedings of the Nobel Centennial Symposium, "Witness Literature"* (s. 45-56). ISBN 981-238-168-6

Espmark, Kjell. 1977 eller senare. *Själen i bild. En huvudlinje i modern svensk poesi*. Stockholm: Norstedts (s. 53-101, 118-185, 209-262).

Forsgren, Peter. 2017. "Ett återbruk av verket. Sonja Åkessons 'Besök på Sandvikens Jernverk' och den arbetarlitterära traditionen", *Tidskrift för litteraturvetenskap*, 2017:1, s. 6977. (8 s.) (på nätet)

Goldstücker, Eduard. Valfri utgåva. "Kafka sedd från Prag", *Marxistiska litteraturanalyser*, red. Kurt Aspelin, s. 296315, (19 s.)

hooks, bell. 2007. "Black Women and Feminism". I Barbara A. Arrighi. *Understanding inequality : The intersection of race/ethnicity, class, and gender* (2nd ed.). Rowman & Littlefield. (s. 45-50, e-bok, universitetsbiblioteket) ISBN 978-0-7425-4678-3

Kolodny, Annette. 1980. "Dancing through the Minefield: Some Observations on the Theory, Practice and Politics of a Feminist Literary Criticism" I *Feminist Studies*. Vol. 6, Nr. 1 (s. 1-25, online via JSTOR).

Latour, Bruno. 2017. "Anthropocene and the globe theatre", in *Facing Gaia : eight lectures on the new climatic regime*, Cambridge, UK ; Malden, MA : Polity, , s 147-183 (36 s.) ISBN 9780745684345

Lilja, Eva. 1998. "En dubbel värld. Analys av Elsa Graves 'Serenad för råttor'", I Ulla Evers & Eva Lilja. *I klänningens veck: feministiska diktanalyser*. Göteborg: Anamma. s.144-164, (20 s.) ISBN 91-87894-60-2

Moberg, Eva. 1998 eller senare. "Kvinnans villkorliga frigivning" (1961). I Johanna Esseveld och Lisbeth Larsson (red.). *Kvinnopolitiska nyckeltexter*. Lund: Studentlitteratur (s.164-173). ISBN 9144344511

Sörlin, Sverker. 2017. "Lagren", *Antropocen. En essä om människans tidsålder*, s 31-54 (23 s.) ISBN 9789176810644

Witt Brattström, Ebba. 1988/1989. *Moa Martinson. Skrift och drift i trettioalet*. Stockholm: Norstedts (s. 207-255). ISBN 91-1-883422-1

Skönlitteratur

Achmatova, Anna, "En förunderlig höst hade byggt...", "Till minnet av den 19 juli 1914" (Lyrikkompendium)

Angelou, Maya, "Still I Rise" (Lyrikkompendium)

Ball, Hugo, "Karawane" (Lyrikkompendium)

Beckett, Samuel, *I väntan på Godot* (x s)

Breton, André, några dikter (Lyrikkompendium)

Boye, Karin, "Jag vill möta...", "I rörelse", "Ja visst gör det ont", "Min hud är full av fjärlar", "Bön till solen", "Efter döden" (i LSP)

Christensen, Inger, *Alfabet* (100 s)

Cixin, Liu, "The wandering earth" ur *The wandering earth* (45 s)

Ekelöf, Gunnar, "böljeslag", "sonatform denaturerad prosa", "Höstsejd" (i LSP)

Ekman, Kerstin, *Knivkastarens kvinna* (81 s)

Eliot, ur *Det öde landet* (Lyrikkompendium)

Fridegård, Jan, "Kvarnbudet" (6 s) (stencil)

Giovanni, Nikki, "Poem for A Lady Whose Voice I Like" (Lyrikkompendium)

Grave, "Serenad för råttor" (Lyrikkompendium)

Joyce, ur *Ulysses* (25 s)

Kafka, "Förvandlingen" (15 s)

Kertesz, Imre, *Mannen utan öde* (200 s)

Kollontai, Alexandra, "Women's Day"

<https://www.marxists.org/archive/kollonta/1913/womens-day.htm>

Lagerkvist, Pär, "Ångest, ångest är min arvedel", "Nu löser solen sitt blonda hår", "Det är vackrast när det skymmer", "Vem gick förbi min barndoms fönster" (i LSP)

Lundkvist, Artur, "Låt mig bli en trumpet", "Om natten älskar jag någon", "Din dikt är en gravsten" (i LSP)

Majakovskij, Vladimir, ur "Ett moln i byxor" (Lyrikkompendium)

Marinetti, Filippo Tommaso, "Futurismens manifest"

Martinson, Harry, ur *Aniara* (30 s)

Martinsson, Moa, *Mor gifter sig* (ca 300 s)

McCarthy, Carson, *The road* (150 s)

Morrison, Toni, *Älskade* (ca 300 s)

Pound, Ezra, "L'Art, 1910", "Vid en station på metron" (Lyrikkompendium)

Solanas, Valerie, ur *SCUM Manifesto* (16 s)
Stein, Gertrude, ett par dikter (Lyrikkompendium)
Södergran, Edit, ”Dagen svalnar...”, ”Vierge moderne”, ”Stjärnorna”, ”Ingenting”, ”Triumf att finnas till...”, ”Månens hemlighet”, ”Förhoppning”, ”Månen”, ”Landet som icke är” (i LSP)
Trakl, Georg, ”Grodek”, ”Kråkorna” (Lyrikkompendium)
Wagner, Elin, ur *Väckarklocka* (30 s)
Åkesson, Sonja, ”Kvällspromenad” (1 s), ”Självbiografi” (11 s), ”Varje dag lika fräsch” (2 s), ”Besök på Sandvikens Jernverk” (12 s) (stencil)

Vissa texter (noveller och utländsk lyrik) tillhandahålls av läraren. Undervisande lärare kan byta ut enstaka skönlitterära texter utifrån forskningsinriktning eller annan aktuell anledning.

Referenslitteratur

Eagleton, Mary (red.) 2011. *Feminist literary theory: a reader*. 3. ed.. Malden, MA: Wiley-Blackwell, 475s. ISBN 978-1-4051-8313-0

Delkurs 2: Utomeuropeisk och postkolonial litteratur (7,5 hp)

Poster med asterix efter författarnamnet markerar texter som tillhandahålls av kursläraren.

Facklitteratur

Helgesson, Stefan.* 1996. ”Att skriva sig bortom imperiet.” I *Litteratur i södra Afrika*. Hillevi Nilsson (red.), Afrikagruppernas årskrönika (s. 24–53).

hooks, bell.* 2011. ”Yearning: Race, Gender and Cultural Politics.” I *Feminist Literary Theory: A Reader*. Mary Eagleton (red.), West Sussex: WileyBlackwell (s. 238-241). ISBN 9781405183130

Kullberg, Christina. 2011. ”Textens fönster mot världen. Om översättning och fotnoter hos Maryse Condé och Patrick Chamoiseau.” I *Litteratur i gränssonen. Transnationella litteraturer i översättning ur ett nordiskt perspektiv*. Elisabeth Bladh och Christina Kullberg (red.), Falun : Höskolan Dalarna (s. 53-63). ISBN 9789185941322

Olsson, Annika. 2011. ”Fångad av orden och nationen. Metodologisk nationalism och förmågan att tänka frånvarande ting.” I *Litteratur i gränssonen. Transnationella litteraturer i i översättning ur ett nordiskt perspektiv*. Elisabeth Bladh och Christina Kullberg (red.), Falun : Höskolan Dalarna (s. 14-23). ISBN 9789185941322

Petersson, Margareta (red.) 2011. *Världens litteraturer. En gränsöverskridande historia*. Lund: Studentlitteratur (i urval). ISBN 978-91-44-05587-9

Rushdie, Salman.* 1982. ”Empire writes back with a vengeance.” I *The Times*, 3 juli 1982. 8 s.

Stagh, Marina. 1996. ”Några viktiga teman i arabisk litteratur.” I *Modern arabisk prosa*, Bibliotekstjänst (s. 40–82). ISBN 91-7018-391-0

Söderblom, Inga.* 1983. Ur *Latinamerika. Texter och litteraturhistoria*. Biblioteksförlaget. Ca 15 s.

Tenngart, Paul. 2008. ”Postkolonialism”. I *Litteraturteori*. Lund: Gleerups (s. 131–152). ISBN 9789140664082

Världslitteratur.se: webblesurs med litteraturhistoriska översikter och författarbiografier
www.varldslitteratur.se

Referenslitteratur

Hove, Chenjerai*.1996. "Afrikas litteratur: ord ur frihetens jord." I *Litteratur i södra Afrika*. Hillevi Nilsson (ed.), Afrikagruppernas årskrönika (s. 66–73).

Posti, Pii. 2014. "Språket som souvenir och revansch". *Karavan* (3), 64-70

Skönlitteratur

Achebe, Chinua. 2007. *Allt går sönder*. Tranan. Ca 300 s.

Adonis.* Några dikter

Borges, JorgeLuis. "Biblioteket i Babel" och "Pierre Menard, författare till Don Quijote" ur *Fiktionser*. Bonnier. Ca 25 s.

Buarque, Chico. 2007. *Budapest*. Tranan. Ca 120 s.

Coetzee, J. M. 2004. *Onåd*. Brombergs. Ca 240 s.

Dao, Bei.* Några dikter

Dikter i urval från Kina, Japan och Indien i LK 16, *Orientalisk diktning*. ca 30 s.

Hafez.* 2007. Några dikter

Khoury, Elias. 2008. *Som om hon sover*. Leopard. Ca 350 s.

Ur *Koranen* (LK 16)

Lahiri, Jumpa*. 2001. Novell ur *Den indiske tolken: berättelser*. Forum. Ca 25 sid.

Lessing, Doris. 2008. *Gräset sjunger*. Wahlström & Widstrand. Ca 280 s.

Marquez, Gabriel Garcia.* Novell

Novell* ur *Egypten berättar: Den rättvisande spegeln*. Tranan, 2008. Ca 25 s.

Novell* ur *Icke brännbara sopor: moderna japanska noveller*. En bok för alla, 2000. Ca 25 sidor.

Novell* ur *Kina berättar: Solskenet i munnen*. Tranan, 2004. Ca 25 s.

Oe, Kenzaburo. *Mardrömmen*. Valfri utgåva.

Qingzhao, Li.* Några dikter

Rushdie, Salman.* Novell ur *Öst, väst: berättelser*

Tadjo, Véronique. 2008. *Drottning Pokou*. Leopard.

Ur *Tusen och en natt* (ramberättelsen och berättelsen om Alladin)

Un, Ko.* Några dikter

Walcott, Derek.* Några dikter

Xingjian, Gao.* Novell

Delkurs 3: Intermedialitet (7,5 högskolepoäng)

Poster med asterix efter författarnamnet markerar texter som tillhandahålles av kursläraren.

Facklitteratur

Almgren White, Anette. 2011. *Intermedial narration i den fotolyriska bilderboken. Jean Claude Arnault, Katarina Frostensson och Ruth Hillarp*. Växjö: Linnaeus University Press (s. 15-37). ISBN 9789186983208 (e-bok)

Bruhn, Jørgen, Gjelsvik Anne, Freivold Hanssen, Erik. *2013. *Adaptation Studies. New Challenges. New Directions*. London: Bloomsbury. s. 1-16. ISBN 9781441192660

Bruhn, Jørgen. 2016. "What is Mediality, and (How) does it Matter? Theoretical Terms and Methodology", *Intermediality of Narrative Literature: Medialities Matter*. London: Palgrave Macmillan, s. 13-40. ISBN 9781137578402

Bruhn, Jørgen, Lutas, Liviu "Intermedialitet" i *Lärportalen. Skolverket*.
https://larportalen.skolverket.se/#/modul/1-las-skriv/Gymnasieskola/011-perspektiv_litteraturundervisning/del_04/

Elleström, Lars. * 2011. "Intermedialitet" *Visuell ikonicitet i lyrik. En intermedial och semiotisk undersökning med speciellt fokus på svenskspråkig lyrik från sent*

1900-tal. Hedemora: Gidlund, s. 22-38. ISBN 9789178448265

Engberg, Maria. 2006. "Digital poesi" *Ny Poesi. Essays*. 08.02.06.
<https://www.nypoesi.net/?id=tekst&no=10>

Ewert, Jeanne. * 2004. "Art Spiegelman's Maus and the Graphic Narrative," *Narrative Across Media, The Language of Storytelling*, red. Marie-Laure Ryan. Lincoln: Univ. of Nebraska Press, s. 178-193. ISBN 9780803289932

Kukkonen, Karin. * 2013 *Studying Comics and Graphic Novels*, Hoboken: Wiley, 2013, 7-25 ISBN 9781118499924

Leitch, Thomas. 2003. "12 Fallacies in Contemporary Adaptation Studies" *Criticism* vol. 45, no. 2 s. 149-171. Archives zaroum (på afsnitp.dk)

Lund, Hans. * 2002. *Intermedialitet. Ord, bild och ton i samspel*. Lund: Studentlitteratur. s. 7-22; 71-79.. ISBN 91-44-02310-3

Nikolajeva, Maria; Scott, Carole. * 2015. *How Picturebooks Work*, London: Routledge, s. 1-28 (e-bok) ISBN 9781138126930

Robillard, Valerie. 2007. "Still Chasing Down the Greased Pig", *Changing Borders. Contemporary Positions in Intermediality*, red. Arvidson, Askander, Bruhn and Führer, Intermedia Studies Press, Lund, s. 257-282 ISBN 9789197667005

Schirmmacher, Beate. 2013. "Trummor och kontrapunkt. Musikens roll i Günter Grass prosa", *Litteratur och språk* 9 (2013), s. 29-56 (se <http://mdh.diva-portal.org/smash/get/diva2:668004/FULLTEXT01.pdf>).

Stougaard Pedersen, Brigitte. * 2004. "Gesture in Music and Literature. Virginia Woolf", *Nordisk estetisk tidskrift* no. 29- 30 s. 112-122.

Skönlitteratur

Brecht, Bertolt. *Mor Courage* (bl a i VD 3)

Ekelöf, Gunnar. Några dikter

Ekman, Kerstin. *Gör mig levande igen*

Frostenson, Katarina. Några dikter/foton

Hellden, Johannes. *Väljarna*, på hellden.org (digital poesi)

Johnsson, Bengt Emil. Några dikter

Lindgren, Erik. Några dikter

Mann, Thomas. "Tristan"

Moore, Alan/Gibbons, Dave. *Watchmen* samt Zack Snyders filmatisering

Oscar K., Dorte Karrebæk, *Idiot!*

Proust, Marcel. Ur *På spaning efter den tid som flytt*

Sjöberg, Birger. Några dikter

Tan, Shaun, *The lost thing*

Tranströmer, Tomas. Några dikter

Tunström, Göran. *Juloratoriet*

Woolf, Virginia. *Mot fyren*

Åkesson, Sonia. Några dikter

Kompendium med exempel på ekfraser distribueras av läraren, ca 20 s.

Delkurs 4: Litteraturvetenskaplig metod med uppsats (7,5 hp)

Bergsten, Staffan (red.). 2002. *Litteraturvetenskap. En inledning*, andra uppl. Lund: Studentlitteratur (ca 90 s. enl. anvisning). . ISBN 9144023324

- Culler, Jonathan. 2011. *Litteraturteori. En mycket kort introduktion*. Lund: Studentlitteratur (ca 80 s. enl. anvisning). ISBN 978-91-44-06734-6
- Hedman, Thomas. 1997. *Informationssökning för samhällsvetare och humanister*. Lund: Studentlitteratur. 110 s. ISBN 91-44-00165-7
- Jarrick, Arne och Josephson, Olle. 1996. *Från tanke till text. En språkhandbok för uppsatsskrivande studenter*. Lund: Studentlitteratur. 125 s. ISBN 91-44-26842-4
- Lindblad, Inga-Britt. 1998. *Uppsatsarbete. En kreativ process*. Lund: Studentlitteratur. 60 s. ISBN 91-44-00797-3
- Svenska språknämnden. 2008. *Svenska skrivregler*. Stockholm: Liber. 263 s. ISBN 9789147084609
- Wolf, Lars. 2002. *Läsaren som textskapare*. Lund: Studentlitteratur, kap 12. 74 s. ISBN 91-44-04085-7